

Na zboru planinara-speleologa Hrvatske, održanom 1980. godine, dogovorene su izmjene i dopune Pravilnika KSPSH usvojenog 1978. godine, nastale zbog neophodnosti uskladjenja Pravilnika s novim statutom PSH i drugim zakonskim odredbama, kao i zbog prilagodavanja novim mogućnostima amaterskog bavljenja speleologijom u planinarskoj organizaciji, a usvojene su na Konferenciji PSH 4. IV. 1981. godine u Zagrebu.

Neke izmjene su formalnog karaktera i odnose se na promjene naziva nekih organa, a druge suštinske. Važna promjena je u samom nazivu pravilnika koji sada glasi Pravilnik o speleološkoj aktivnosti PSH, čime se daje na znanje da će se pravilnikom regulirati cijelokupna speleološka djelatnost u planinarskoj organizaciji u Hrvatskoj, a ne samo djelatnost KSPSH, kako je bilo do sada.

Pravilnikom je posebno reguliran rad Komisije, a posebno rad speleoloških odsjeka. Izmjene i dopune se odnose samo na rad Komisije. Veće su izmjene u uvjetima za pristupanje ispitu za naziv »speleolog« (ublaženi su uvjeti) i u uvjetima za sticanje naziva »speleološki instruktor« (pooštreni su uvjeti).

Vlado Božić

Literatura

Naše jame, izvanredni broj uz br. 20 (1979). Jamarska zveza Slovenije, izdavač časopisa Naše jame, tiskala je posebni broj časopisa, posvećen 10-oj objektivnoj Jamarskog kluba »Crni galeb« iz Prebolda. Str. 1-94, fotografija u boji 19, crno-bijelih 47, crteža (nacrta) 13, Celje, 1979. Uvodni dio časopisa je pisan trojezično: slovenski, engleski i španjolski, a dalj teksat obradjuje dvije osnovne teme: osnivanje i razvoj Jamarskog kluba »Crni galeb« iz Prebolda (D. Naraglav) i speleološku ekspediciju kluba u Srednju Ameriku u prosincu 1978. god. O toj ekspediciji u tropski krš države Ekvador i vulkansko otocije Galapagos opisane izvještaj su napisali: B. Sket, F. Habe, T. Vedenik, D. Koželjnik, M. Zupanc, F. Zupanc, A. Kazazi, D. Naraglav i S. Kvas. Bitao je u stvari prva jugoslovenska speleološka ekspedicija u inozemstvo, pa su zato i ta prva iskustva posebno zanimljiva.

Vlado Božić

Novice, Informativni biliten Jamarske zveze Slovenije, god. XV (1980) br. 1, 2-3, 4. Osim niza informacija o radu JZS-e, objavljen je veći broj zanimljivih podataka iz zemlje i svijeta. U broju 4. objavljen je niz autorskih članaka: Planina, T. »Problematika varnosti vrvne tehnikе in obrava vrv, Korenčan, Z. in dr. »Dvokolutna varnostna vrvna zavora«; Malečkar, F. »Tehnički načrti jama«; »Nekaj misli o nadaljnjem razvoju slovenskoga jamarstva«; »Jugoslovenska jamarska odprava v najglobljo brezno sveta«; »Nekaj napotkov za izvedbo jamarskih odprav«.

Zastupljene su i rubrike »jamarnstvo po svetu« i »novo u knjižnici JZS«, god. XVI (1981) br. 1-2, 3-4.

I u XVI godištu je objavljeno više zapisnika i izvještaja s različitim sadržajima JZS te Pravilnik o dokumentaciji terenske aktivnosti. U broju 1-2 dati su popisi 10 najdubljih jama u svijetu i Jugoslaviji. U broju 2-3 objavljeno je više članaka o »Yusar tehniči«, zatim izvještaj s 8. međunarodnog speleološkog kongresa u Bowling Greenu (SAD), popis adresa svih speleoloških društava i klubova učlanjenih u JZS (29 članova).

Tonči Rada

Zeljko Poljak: »Planine Hrvatske«, planinarsko-turistički vodič, Zagreb 1981., drugo dopunjeno izdanje, tvrdje korice, str. 1-54, fotografija crno-bijelih 181, u boji 32 i 40 karata, izdavač: Planinarski savez Hrvatske. Ovaj vodič, neobično korištan svim planinarima i ljubiteljima planina, posebno je zanimljiv i speleoložima. U uvodnom dijelu nalazi se poglavljje o planinarskoj speleologiji (str. 21) i o speleološkim objektima općenito (str. 22), a tu su i planinarsko-turistički opisi sljedećih speleoloških objekata: Cerovačke špilje (str. 447),

DVA SPELEOLOŠKA FILMA U SPLITU

16. 6. 82. g. u prostorijama PD »Mosor« u Splitu održana je projekcija dva francuska speleološka filma — »Sifon — II22« i »Podzemlje Alpi«. Film »Sifon-II22« snimljen je 1962. g. u jami Berger (1193 m) koja je bila cilj ovogodišnje prve Hrvatske speleološke ekspedicije. Film traje 15 minuta i veoma je zanimljiv, iako je snimljen prije dvadeset godina. Film »Podzemlje Alpi« (36 min) snimljen je 1975. g., pa prema tome govori o suvremenoj tehničkoj istraživanju. To je tipično školski film jer obuhvata sve područje speleologije (tehnika, ronjenje, biroseleologija, topografsko snimanje, blikaviranje itd.). Oba filma su veoma pogodna za speleološke škole, prvi kao prikaz klasične tehnike, a drugi suvremene tehnike istraživanja. Filmove smo dobili preko Francuskog instituta, pa im se ujedno i zahvaljujemo za suradnju.

Nenad Saljić

DOPUNA PROSLOM BROJU

U »Speleologu« XXVI—XXVII od 1978.-9. god. na str. 17. u 2. stupcu treba u 19. retku među istraživače ponora Vele Vode kod Crnog Luga dodati Branka Šauera.

špilja Lokvarka (str. 273), špilja Manita peć (str. 440), špilja Veterica (str. 133), špilja Vilinski Jame (str. 209), špilja Vranjača (str. 512), špilja Vrljuka (str. 227), jama Puhaljka (str. 429), ponor Bunjevac (str. 436), špilja Jama Vodarica (str. 441), špilje i jame Medvednice — 31 objekt (str. 141), polušpilja Hušnjakovo (str. 124), i špilja grofa Jankovića — Maksima Bojanjica (str. 65).

Vlado Božić

Boris Sket: »Ziviljenje v kraškem podzemlju«. Ovu vrijednu knjižicu tiskala je Mladinska knjiga u Ljubljani 1979. godine. Pisana je slovenskim jezikom na 32 stranice, s polutvrdom koricom, sa 76 fotografija u boji i 9 crno-bijelih, i 2 crteža Autor, vrstan speleobiolog, knjižicu je obradio pod slijedećim poglavljima: O znamjevinama i čarobnjacima — za uvod; Zašto sam s djecom isao u špilje; Život bez sunca nije mačji kasjalj; I golotija može biti lijepa; Zašto treba paziti na špiljske životinje; Odakle u špiljama toliko kosti; O tome zašto su neki ostali i zašto se drugi vraćaju; Špilje, špiljari i speleolozi. Knjižica je izdana za potrebe školovanja djece u osnovnim i srednjim školama, pa je zato pisana lakin stilom (u knjižarama se prodaje uz djecu i školsku literaturu), ali je zato stručno i sadržajno vrlo bogata. Posebno vrijednost knjižice daju izvanredno uspjele fotografije u boji raznih špiljskih životinja koje inače obično posjetitelj špilja i ne vidi ako nije biolog i ako nije opremljen odgovarajućim priborom. Zbog tih fotografija knjižica predstavlja odličan udžbenik o speleobiologiji, pa se zato preporuča da bude udžbenik iz speleobiologije na svim planinarskim i speleološkim školama i tečajevima. Bilo bi lijepo da tu knjižicu vidimo i u hrvatsko-srpskom izdanju.

Vlado Božić

Sedmi jugoslavenski speleološki kongres, Titograd, 1980., str. 1-484, polutvrde korice, 64 crteža i grafičkona, 50 crno-bijelih fotografija, štampano fotonikonom. Izdavač je Speleološko društvo Crne Gore, koji je na naslovnoj strani stavio jasno vidljivi oznaku »Službeno tajno« i »Intern«. Predgovor je napisao ondašnji predsjednik Saveza speleologa Jugoslavije Mihajlo Vučković i u njemu prikazao rad VII kongresa održanog u Herceg Novom 9. i 10. X. 1976. na kojem je bilo 117 sudionika iz Jugoslavije i inozemstva i održano 74 referata u 5 sekcija. U 1. dijelu objavljen je Zapisnik plenarnih sjednica, Zaključci kongresa, a u 2. dijelu stručni referati, Načelnost i objavljeni izvještaji o radu SSJ, niti izvještaji o radu komisija SSJ, a niti izvještaji o radu speleoloških organizacija po republikama i pokrajinalama, iako su na kongresu bili podneseni. Objavljeni su slijedeći referati speleologa iz Hrvatske:

I. Vladimir Božić: »Speleološka bibliografija u Hrvatskoj»

2. Srećko Božičević i Pajo Kuprešanin: »Problematika istraživanja Cerovackih pecina kod Gračaca u Lici»

3. Srećko Božičević: »Morfološke promjene u kavernama utvrđene radiokarbonskim metodama (na primjerima Buškog blata)»

4. Srećko Božičević, Mladen Garašić i Branku Jazić: »Pregled najvećih speleoloških objekata u Hrvatskoj»

5. Mladen Garašić: »Upotreba morfometrijskih karata pri otkrivanju novih dijelova Jopiceve spilje»

6. Mladen Garašić: »Pronadena čovjekova ribica (Proteus anguinus) u podzemnoj rijeci Rokine Bezdane kod Jezerana u Lici»

7. Mladen Garašić: »Mijatova jama»

8. Marijan Cepelak: »Ponor na Bunovcu — najdublji u Hrvatskoj»

9. Marijan Cepelak: »Jopiceva spilja»

10. Tomislav Imensik: »Otkrivanje povišenja koncentracije uglijenog dioksida u zraku speleoloških objekata — komparativnom nefelometrijskom metodom uz upotrebu aparature izvedene u samogradnji»

11. Mirko Malec: »Najnovija otkrića u pećini Vindiju i njihovo značenje u evoluciji hominida»

12. Darko Rukavina: »Spiljski sedimenti i rekonstrukcija klimatskih oscilacija za vrijeme gornjeg pleistocena»

13. Boris Verbek: »Primjena nekih novih tehničkih pomagala u speleologiji»

lako je naglašeno da knjiga predstavlja službenu tajnu, naslov knjige je i na francuskom jeziku, a naslovi svih referata na engleskom ili njemačkom jeziku, a također i sazeci referata.

Vlado Božić

Osmi jugoslavenski speleološki kongres, Beograd, 1981, str. 1–272, 8 crno bijeli fotografija, 30 crteža i grafikona, knjigotisk, polutvrđe korične. Izdavač je Savez speleoloških organizacija Srbije. Uvod, u kojem su iznijeti glavni podaci o održanom VIII. kongresu na Borskem jezeru 23 – 27. X 1980., napisao je sadašnji predsjednik Saveza speleologa Jugoslavije Dušan Gavrilović. U daljem tekstu je program kongresa, popis plenarnih referata, referata održanih po sekcijama, zapisnik Plenuma SSJ održane 23. X 1981., predlog izmjena i dopuna Statuta SSJ, zapisnik Plenuma SSJ 25. X 1981., zaključci VIII. kongresa, Izvještaj o aktivnostima speleologa Bosne i Hercegovine između sedmog i osmog kongresa speleologa Jugoslavije (Miloslav Kurtović), Izvještaj o speleološkim istraživanjima na području SR Hrvatske u periodu od 1977. do 1980. (Srećko Božičević), u kojem je obuhvaćeno i rad planinar-a-speleologa Hrvatske (Vlado Božić), Izvještaj o radu i speleološkim aktivnostima u Srbiji za period 1976.–80. god. (Milutin Lješević), Izvještaj o radu Komisije za opremu i tehniku Saveza speleologa Jugoslavije od 1976. do 1980. (Mladen Garašić). Nije objavljen izvještaj o radu Predsedništva SSJ, o radu speleologa u Sloveniji, Crnoj Gori, Vojvodini i Kosovu, lako na kongresu nije podnešeni niti izvještaji ostalih komisija SSJ, osim spomenute komisije za opremu i tehniku, iako su one neke komisije podnijete izvještaj na kongresu. Zatim su objavljeni referati podnešeni na kongresu, ali nevi jer su neki već objavljeni ili u časopisu »Naš krš« (4 referata) ili časopisu »Speleolog« (1 referat), a neki nisu objavljeni zato jer izdavač nisu na vrijeme dostavljeni rukopisi. Od održanih 59 referata objavljeno je 44. Svi imaju rezime na engleskom jeziku. Od hrvatskih speleologa objavljeni su svi referati osim referata Mirka Maleza.

Vlado Božić

Naš krš, Biltan Speleološkog društva »Bosanskohercegovački krš«. Ovo društvo iz Sarajeva je u 1979.–1980. godini izdalo čak 5 brojeva biltena s vrijednim stručnim sadržajem, kojih se pregled daje u daljem tekstu.

Br. 5. godina IV, str. 1–98, 18 fotografija, 9 karata, crteža i priloga, Sarajevo, XII 1978 (izlazio u IV 1979). U ovom broju je S. Mikulčić odao o davanju speleologije privrednim studijama; M. Matićević i S. Toklić o razvoju krša kao posliječen tektonske evolucije; I. Bagarić o tranzistoru strujanja podzemne vode u krškim akviferima i o upotrebi plinovitih traseriza za trasiranje strujanja zraka

kroz poroznu sredinu u krškom podzemlju; D. Basler o arheološkim pećinama u dolini Bregave; R. Gašparović i A. Kapel o ozanama krša u sjevernoj Bosni; R. Tirošević o klimatskim karakteristikama učasnih pećina; M. Korać o ekskursiji na Resavsku pećinu, izljeti su osvrta na održane stručne skupove, to o Simpoziju o istraživanju i gospodarenju podzemnim vodama, o Međunarodnom simpoziju o upotrebi izotopa u hidrološkoj, o Simpoziju o utjecaju vještačkih jezera na čovjekovu okolinu, o Savjetovanju o nacionalnim i regionalnim parkovima Jugoslavije, o Drugoj republičkoj izbornoj konferenciji saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine Bosne i Hercegovine, i o Savjetovanju o izradi načrta speleoloških objekata. Uz nekrolog S. Mikulčiću na kraju biltena je objavljeno nekoliko kratkih vijesti.

Br. 6. godina V, str. 1–96, 14 fotografija i 19 karata, crteža i grafikona, Sarajevo, VI 1979. Ovdje je D. Basler pisao o tragovima starih kultura na Grahovskom području; V. Ržehak o zaštiti krških objekata u Bosni i Hercegovini; P. Alfrević o valizaciji prirodnih riječnosti u turizmu i ulozi sredstava informiranja; M. Bašagić o geološkim i fizičko-geografskim karakteristikama krških terena i podzemnih prostora; T. Slisković o stratiškim i paleontološkim istraživanjima nastalima u Bosni i Hercegovini; S. Mikulić o karakteristikama faune krša; I. J. Rokić i D. Obradović o korištenju prirodnih podzemnih objekata za sklanjanje, zaštitu i druge potrebe; S. Blagojević, D. Ilasić, N. Preka-Lipold i M. Tomić o istraživanju povremeno potopljenog krškog vrela za potrebe vodosнabdevanja; I. Bagarić o izboru komparativnih informacija za određivanje hidrodijskih karakteristika transporta vode u krškom akvifervu; I. J. Rokić o stabilnosti speleoloških objekata. U opisnim radovima o pećinama Vjetrenici sudjelovali su: B. Petrović, A. Kapel, I. Bušatlija, S. Mikulić i D. Basler. U opisnim izvještajima o radu SS »Bosanskohercegovački krš« za 1979. god. tu su i osvrti na održana stručna publikacije, kac i osvrti na razne stručne publikacije.

Br. 7. godina V, str. 1–139, 15 fotografija, 30 karata, crteža i grafikona, Sarajevo, XII 1979. U ovom broju je objavljeno više članaka u kojima je A. Benac pisao o djelu »Praistorija jugoslavenskih zemalja«; P. Miljanović o začaju speleologije u hidrotehničkim zahvatima na kršu istočne Hercegovine; S. Mikulić o povijesti istraživanja životinjskog svijeta u pećinama Bosne i Hercegovine; D. Basler o tragovima vulkanske djelatnosti u dolini Trebišnjice; J. Mušaomerović o zazidanim pećinama u Bosni i Hercegovini; E. Kulenović o pećini Propast; V. Palavestra o narodnim predanilima i zatvorenim izvorima na dinarskom području; R. Gašparović o doprinisu bosanskohercegovačkih speleologa nekim hidrotehničko-gradijevinskim i naučnoistraživačkim radovima na kršu. Objavljeni su i referati sa Savjetovanja o izradi načrta speleoloških objekata (Sebešić, 16.–12. XI 1978.) gdje je V. Božić pisao o prvim načrtima speleoloških objekata; J. Posaric o speleološkim znakovima; F. Malečkar o tehničkim načinima speleoloških objekata; I. Kenda o nekim osobitostima tehnoloskih mjerjenja speleoloških objekata. Bi. Jazilje o upotrebi zidarske lilebe kod mjerjenja blago položenim kamenom i postotkom premještanja amperi pružanja; i M. Krakošević o mjerljenu sifona. Objavljen je i osvrt na Međunarodnu simpoziju o povijesti istraživanja speleoloških objekata održan u Beču 1978. god., osvrt na Pivo zbrojovanje speleologa Bosne i Hercegovine u Ivanjici i Trebinju 1979. god., na Međunarodnu speleološku školu u Dusitu u Francuskoj 1979. god., i na Međunarodnu simpoziju o naručenju i turističkoj ulozi Postojanske jame u svijetu 1979. god. Janjet je i osnovni izvještaj o radu društva za period od 1977.–1980. god.

Br. 8. godina VI, 1–114, 17 fotografija i 19 karata, crteža i grafikona, Sarajevo, VI 1980. Kao veliku novost u ovom broju treba naglasiti potpunu dvojezičnost cijelogusta — srpsko-hrvatski i engleski. Tu je objavljen uvodnik uredništva »Umro je Titos, a u daljem tekstu je T. Grbelja pisao o Titovim pećinama u Bosni i Hercegovini; I. Antonović o prognoziranju kretanja podzemnih voda u kršu; I. Bagarić, N. Kovajčić i P. Miljanović o upotrebi plinovitih obilježivača za utvrđivanje položaja provodnika značajnih transportnih karakteristika u nadvandiškom zonu krških akvifera; I. Bušatlija o krškim lukama; E. Kule-

nović o Prolukovoj pećini; D. Basler o pećinskim crtežima u istočnoj Bosni; S. Blagojević o istraživanju cijanoito nekih krških izvora u Hercegovini; S. Mikšić o životinjskom svjetu pećina; i J. Svoboda o valorizaciji pećina u turističkoj ponudi Bosne i Hercegovine, a iznijeti su i manji prilozi u rubriči "Bibliografija" i "Vijesti".

Br. 9, godina VI, str. 1-107, 13 fotografija, 21 crtež, karte i grafikoni, Sarajevo, XII 1980. U ovaj broj je dvojezičan, srpskohrvatski i engleski. U ovom broju je M. Mlak pisao o speleološkim odnosima u nekim spiljama Bosne i Hercegovine; S. Božićević o ponornim zonama i njihovim prirodnim nastavcima u vapneničkim naslagama; A. Kapel o zaštiti speleoloških objekata u Bosni i Hercegovini; J. Mulaomerović o pecini u Rudoj glavici kod Trnova; D. Dukić o novom pristupu mjeđenju i registraciji nivoa vode u pećinama; Z. Zubret o Omladinskoj speleološkoj istraživačkoj akciji "Čavljak '80"; B. Groljk o arheologiji i arheološkim nalazima u podzemljiju. Tu je objavljen i referat našeg T. Rade: "Quo vadis speleologia?" održan na I. zborovanju speleologa Bosne i Hercegovine, a također su objavljeni i manji osvrti i izvještaji.

Vlado Božić

»Globine Gorenjske«, Informativno glasilo Društva za reziskovanje jam Kranj, Br. I, godina I, str. 1-40, fotografija 24, crteža 11, umnoženo fototipnikom, polutvrde korice, Kranj, 1979. Uvodnu riječ prvom broju dao je urednik Matjaž Chvat, a u daljem tekstu je L. Stare pisao o svojim utiscima s puta u podzemlje; J. Zomazin o upotrebi bor-klinova; M. Chvat o radu društva u 1978. god., o tome kako je pronađena jama P-13, o Triglavskom breznu i o tome što se sve može dogoditi u običnom speleologu; T. Koželj o Drugom međunarodnom zboru speleologa na Moravskom krasu 1978. god.; D. Preisinger o jednom zanimljivom događaju u podzemlju i z. Tešak o svojim speleološkim doživljajima. Tu su objavljene i pjesme koje su kranjski speleolozi -usvojili kao "Špiljske pjesme": "Limbo rock", "Dva Špiljara", "Skinost Šljem Špiljara" i "U svetuštu tamnih Špila" (nastovi u prijevodu autora), i na kraju pregled ekipa koje su se spustile u Brezno pri Laški planini (~320 m) 1978. god. kao i profil te jame.

Br. 2, godina III, str. 1-52, fotografija 13, crteža 30, Kranj, 1980. Tu je I. Hagedič pisao o svojim utiscima s prvog silaženja u jamu, D. Preisinger o prvoj društvenoj speleološkoj ekspediciji u Makedoniju 1979. god.; M. Chvat o omladinskoj istraživačkoj akciji "Drežnica '79" i o Breznu pri Laški planini; D. Josipović i J. Jocić o novim arheološkim nalazima u Cestitljivoj jami iznad Kolnice; D. Preisinger o Petoj međunarodnoj konferenciji speleologa-spasavalaca u Zakopanima u Poljskoj 1979. god.; T. Koželj o Međunarodnom speleološkom logoru u francuskim Jurama 1979. god.; M. Chvat o osamljenoj kršu brda Peći kod Krope. Na kraju je iznijet popis članova društva.

Br. 3, godina III, str. 1-60, fotografija 1, crteža i grafikona 9, Kranj, 1981. Ovaj broj su zajednički izdali članovi jamskih društava iz Kranja i Kamnika. U njemu su F. Malečkar, J. Sabotek, M. Šinkovec, M. Erčič-Pac, P. Gregor, T. Heršič i M. Kravčević dati opisni izvještaj o Prvoj jugoslavenskoj speleološkoj ekspediciji u duboke jame Francuske u ljetu 1970. god.; a dalje je J. Urbanc pisao o istraživanju Kamniške jame; D. Josipović o najstarijim opisima speleoloških objekata oko Žirov; D. Holcar o akciji "Kalc '80"; i D. Preisinger o Drugoj društvenoj speleološkoj ekspediciji u Čehoslovaku u svibnju 1980. god. Na kraju je objavljen nekrolog tragicno preminulom članu Tomisu Koželju.

Vlado Božić

Naše jame, Glasilo Jamske zveze Slovenije, br. 20, 1978, str. 1-120, Ljubljana, 1979. U ovom broju su pisali: A. Mihelić i I. Gams o novim otkrićima u Velikoj Ledenici u Pasadeni; F. Sušterčić o speleometriji; D. Novak o istraživanju i praćenju podzemnih voda u Alpama; I. Kobol, M. Skofljaneč i D. Zavrtanjo o pojavi radona u slovenskim speleološkim objektima; J. Andelić i F. Malečkar Breznu pri Gamsovi glavici u Julijanskim Alpama; T. R. Shaw o izvještaju s istraživanja Krizne Jame.

kao najstarijem na svijetu; T. Planina o poznавanju elastičnosti užeta; J. Tomazin o upotrebi bor-klinova; Z. Korencan o razvoju dvokolutne sigurnosne spustalice (kočnice); F. Malečkar o Goljerjevoj jami; i D. Preisinger o Breznu pri Leski planini. Od izvještaja je objavljeno slijedeće: Izvještaj komisije za velike krške supijine sa 7. Međunarodnog speleološkog kongresa 1978. zbor slovenskih speleologa i istraživača krša; Izvještaj predstavnika JZS za razdoblje 1976.-1978.; Drugi međunarodni zbor speleologa u Moravskom kraju; Izvještaj o istraživanju speleologa na omladinskom istraživačkom logoru u Postojni; Drugi međunarodni festival speleoloških filmova; Temi o smještanju iz speleoloških objekata u domaću improviziranih sredstava gorju Margueries u Italiji; Savjetovanje o izradi načrta speleoloških objekata. Iznijeti su i osvrti na razne speleološke publikacije, kraće vijesti i nekrolozi, te kazalo za brojeve 11-20.

Br. 21, 1979, str. 1-112, Ljubljana, 1980. Ovdje su pisali: F. Habe o devedesetogodišnjici organiziranog speleološkog rada u Sloveniji; A. Kranjc o doprinisu Slovenaca speleomorfologiji; P. Habič, R. Gospodarič, A. Kranjc i F. Sušterčić o 5-om nastavku Osnovne speleološke karte Slovenije; P. Habič i D. Novak o doprinisu slovenskih speleologa poznavanju krških voda; F. Leben o doprinoru u vrelu Štajerskog Timoka; F. Sušterčić o dimenzioniranju speleoloških objekata; V. N. Dubljanski, V. V. Iljinich i J. E. Lobanova o nekim problemima morfometrije speleoloških objekata. Objavljeni su izvještaji: o proslavi 90-te godišnjice slovenske speleologije, o slovenskoj speleologiji današnjosti i rasprostranjenosti speleoloških organizacija u Sloveniji i o 3. Međunarodnoj konferenciji speleologa spasavalača u Zakopanima u Poljskoj. Tu je I. Gams dao zanimljivo razmatranje o nazivima "jamarnstvo", i "jamoslovje". Iznijeti su i manji prikazi, osvrti na neke speleološke publikacije i nekrolozi.

Br. 22, 1980, Ljubljana 1981. Gotovo cijeli ovaj broj je posvećen Simpoziju o znanstvenoj i turističkoj ulozi Postojanske špilje u svijetu, održanom od 19.-21. XI 1979. god. u Postojni, povodom 160 godišnjice turističkog uređenja. Tu su objavljeni slijedeći članak — referati na Simpoziju; F. Habe: "Uloga Postojanske Špilje u znanstvenom i turističkom pogledu u svijetu"; R. Gospodarič: "Geokronološko proučavanje signa u Postojanskoj špiljskom sistemu"; I. Prakša: "Rast signa u Postojanskoj Špilji — istraživanje i praktika"; J. Bialek: "Postojanska Špilja — kojjevka speleobiologije"; L. Istešić: "Proteus živo blago Postojanske Špilje"; G. Abel: "Postojanska Špilja — Salzburger Špilje"; H. Trimmel: "Postojanska Špilja i razvoj austrijske speleologije"; A. Petrović: "Utjecaj Postojanske Špilje na znanstvenu i turističku speleologiju u Grčkoj"; P. Parzen: "Postojana-Castellana, blizanci evropske speleologije"; V. Božić, B. Radošević i V. Ržehak: "Utjecaj Postojanske Špilje na speleologiju u jugoslavenskim republikama"; G. Dénes: "Postojanska i madarska speleologija"; V. Camaertin: "Razvoj Špiljskog turizma i problem cuvanja Špila"; F. Habe i J. Sajević: "Razvoj rasyvjete u Postojanskoj Špilji i njen utjecaj na druge Špilje svijetu"; H. Trimmel: "Postojanska Špilja i turizam, te otvaranje Špila u Austriji"; T. R. Shaw: "Engleski i američki putnici u Postojanskoj Špilji prije 1865"; M. i A. Kranjc: "Postojanska Špilja u literaturi"; S. Božićević: "Biблиografski podaci o Postojanskoj Špilji u hrvatskoj literaturi"; T. R. Shaw: "Posjeti Englezima Postojanskoj Špilji — neobjavljeni zapisi Johna Olivera"; C. Pinnochiaro: "Postojanska Špilja u spisima i djelima L. V. Bertarelli"; Tu su objavljeni i manji članici Dubljanskog i Iljhina o speleologiji u SSSR-u, i I. Siveca o speleološkim objektima u Himalaji. Uz manje obavijesti tu su i osvrti na speleološke publikacije kao i biografije i nekrolozi poznatih speleologa.

Vlado Božić

Jubilarni Sišmiš. U XII mjes. 1980. godine Speleološki odsjek PD "Japetić u Samoboru" je objavio publikaciju "Jubilarni Sišmiš" — glasilo speleološkog odsjeka PD "Japetić" u sapirografskoj tehniци na 13 strana. Glavni i odgovorni urednik je Milan Zegarac — profesijski odsjek. U glasilu su objavljeni slijedeći naslovi: Uvod; Pet godina rada speleološkog odsjeka PD "Japetić"; Statistički podaci, Upravni odbor odsjeka po godinama; Federico Garcia Lorka: "Pećina"; Popis poznatih speleolo-

ških objekata u Samoborskom i Zumberačkom gorju; Vilinski Jame; Tajanstveni hodnik u rudarskom rudniku; Popis članova odsjeka 1. 12. 1930. Glasilo će izlaziti prema potrebi i mogućnostima. Ovo je uz "Speleolog" jedino glasilo nekog speleološkog odsjeka u Hrvatskoj, pa mu želimo dobru sreću u izlaganju.

Bilten Jamskog kluba "Željezničar", Ljubljana, 1978. Pod ovim naslovom, ali u istom formatu i istoj tematiki kao raniji Bilten Jamske sekcije PD "Željezničar" iz Ljubljane, bilten je nastavio s izlaženjem nakon pauze od tri godine. Treba napomenuti da je 1976. godine Jamska sekcija PD "Željezničar" rastormirana, a svi članovi te sekcije su osnovali Jamski klub "Željezničar", ostavši u istim prostorijama i zadržavši istu adresu. Razlog tomu je finansijske prirode, te da je rezultiralo organizacijskim problemima, a odatle i problemi i u redakciji biltena. Bilten je izšao početkom 1980. godine. U ovodniku I. Trčak govori o 25. godišnjici Jamske sekcije odnosno Kluba "Željezničar", Aleš Lajović daje opširni izvještaj o radu JKZ za

1976., 1977 i 1978. godinu, a posebno izvještaj o istraživanju JKZ na Kosovu, Durmiloru i Vojniku 1977. godine. Franc Malečkar daje članak o Tehničkim načrtima speleoloških objekata s prilozima (tablice, legenda, načrti). Franci Dovč govori o potrebi nabave auta za speleološke potrebe, a Aleš Lajović opisuje istraživanje Trnovske špilje kod Ručke Crnojevićeve za praznici. I. V. 1978. F. Dovč opisuje o modernizaciji istraživanja u okolini Beljaja i opisuje svoje doživljaje pri posjeti Željeznicama uz upotrebu čamca M. Čehovin daje opis govor o modernizaciji istraživanja u okolini Beljaja i opisuje svoje doživljaje, a J. Levčič daje utiske sa svoje prve speleološke akcije. M. Željezničar opisuje speleološki doživljaj, "Jednog lijepog kišnog dana", a A. Potocnik opisuje svoju najdubljiju jamu (Goljarjev pekel — 319 m). Na kraju A. Lajović daje posebne novice — niz malih zanimljivosti iz JKZ. Na zadnjim stranicama biltena je štampan popis članova JKZ u 1979. godini (63 člana) i popis članova Sekcije JKZ "Edvard Kardelj" u Tačnu (24 člana).

Vlade Božić

Speleologija u nekim časopisima

SPELEOLOGIJA U ČASOPISU »NAŠE PLANINE« (1930–81)

Casopis »Naše planine«, glasilo Planinarskog saveza Hrvatske i Planinarskog saveza BiH, redovito dio prostora posvećuje i speleologiji. U godištu 62 (32) i 73 (33) tj. u 1980. i 1981. god. o speleologiji je pisano u sljedećim člancima i manjim prilozima (kratki prilozi označeni su znakom *):

Anonim: Planinarski savez Hrvatske u 1979. godini — Komisija za speleologiju, br. 1–2, 1980, str. 8.

R. Kolar: BiH speleologija 1979, br. 1–2, 1980, str. 44.

N. A.: Speleološko veče, br. 1–2, 1980, str. 44.

N. A.: Petnaest međunarodna konferencija o spasaњu iz speleoloških objekata, br. 1–2, 1980, str. 46.

Hrvoje Malinar: Kronika istraživanja Puhaljke na Velebitu, br. 3–4, 1980, str. 77.

Vlado Božić: Speleološke ekspedicije, br. 3–4, 1980, str. 78.

Goran Gabrić: Maša kronika speleologije u Dalmaciji, br. 3–4, 1980, str. 81.

Tonći Rada: Tri zanimljive speleološke akcije, br. 3–4, 1980, str. 85.

Hrvoje Malinar: Veterinica je elektrificirana, br. 3–4, 1980, str. 86.

Mladen Kuka: Godišnja skupština SO PD "Dubovac", br. 3–4, 1980, str. 86.

B. Jalžić: Nova otkrića u Gospičkoj pećini kod Izvora Cetine, br. 3–4, 1980, str. 86.

Goran Gabrić: Covjedča ribica u Duderinoj jami, br. 5–6, 1980, str. 147.

Goran Gabrić: Speleološki odsjek PD "Mosor" u 1979. godini, br. 5–6, 1980, str. 147.

Mladen Kuka: Selo Kestenak — speleološki Eldorado, br. 5–6, 1980, str. 148.

Sahib Kliko: U stijenama jajačkih planina, br. 7–8, 1980, str. 173.

Mladen Garasić: Speleološki objekti s vodom, br. 7–8, 1980, str. 185.

Mladen Garasić: Spilja Josipa Tome Čorka, br. 7–8, 1980, str. 190.

Mladen Garasić: Zbor planinara speleologa Hrvatske, br. 7–8, 1980, str. 192.

Mladen Garasić: SO PD JNA "Sutjeska" u 1978, br. 7–8, 1980, str. 192.

M. Garasić: Međunarodni kongres speleologa Jugoslavije, br. 7–8, 1980, str. 192.

Mladen Garasić: XI zbor slovenskih jamarjev, br. 7–8, 1980, str. 192.

Nenad Saljić: Novosti iz "Trolla", br. 7–8, 1980, str. 192.

N. A.: Seminar o zaštiti prirode, br. 7–8, 1980, str. 195.

A. Radmanović: Priznanje "Dubovecu", br. 7–8, 1980, str. 200.

Darko Berljak: Prva škola za instruktoare PSZ, br. 9–10, 1980, str. 234.

Željko Kašpar: Seminar o zaštiti prirode, br. 9–10, str. 236.

Mladen Garasić: Brzina izvođenja speleoloških akcija, br. 9–10, 1980, str. 237.

Mladen Garasić: Najveći speleološki objekti u SR Hrvatskoj, br. 9–10, 1980, str. 240.

Mladen Garasić: Spilja Tamnica na Kordunu, br. 9–10, str. 240.

Nenad Saljić: Speleološki odsjek PD "Mosor", br. 9–10, 1980, str. 240.

Goran Gabrić: Akcija Poddiedenica 20, br. 9–10, 1980, str. 240.

Anonimus: U najdubljem speleološkom objektu svijeta, br. 9–10, 1980, str. 241.

Mladen Garasić: SO PD JNA "Sutjeska" u 1979. br. 9–10, 1980, str. 241.

Mladen Garasić: Osmi međunarodni speleološki kongres '88, br. 9–10, 1980, str. 241.

Mladen Garasić: Najduža spilja na svijetu, br. 9–10, 1980, str. 247.

Anonimus: Ledena pećina, br. 9–10, 1980, str. 242.

N. A.: Jama Mamut na južnom Velebitu, br. 9–10, 1980, str. 247.

Mladen Garasić: Ledenica u Bukovom vrhu na Velebitu, br. 11–12, 1980, str. 278.

Zlatko Rataj: Spilja kod Dunjaka, br. 11–12, 1980, str. 280.

Nenad Saljić: Jama Javorška II na Mosoru, br. 11–12, 1980, str. 287.

D. P.: Zadarski speleolozi istražili okolinu Slunja, br. 11–12, 1980, str. 287.

Zarko Supičić: Istraživanje otoka Silbe, br. 11–12, 1980, str. 287.

Zarko Supičić: Speleološko istraživanje okoline Slunja, br. 11–12, 1980, str. 288.

Zarko Supičić: Istraživanje otoka Silbe, br. 11–12, 1980, str. 288.

Mladen Garasić: Speleološki odsjek PD JNA "Sutjeska" u Zagrebu, br. 11–12, 1980, str. 288.

Rađovan Cepelak: Uspjeh naših speleoloških filmove na 3. FIPS-u, br. 11–12, 1980, str. 289.

Anonimus: Planinarski savez Hrvatske 1980 godina — Komisija za speleologiju, br. 1–2, 1981, str. 4.

Srecko Božićević: Strah od nepoznatog, br. 1–2, 1981, str. 35.

Goran Gabrić: Speleološki odsjek PD "Mosor" u br. 3–4, 1981, str. 92.

Nenad Saljić: Goran Gabrić: Izrada speleoloških ljestava, br. 3–4, 1981, str. 93.

Vlade Božić: Speleološki udžbenik iz 1917. godine, br. 3–4, 1981, str. 94.

Ante Rukavina: Velebitske vode i vodice, br. 5–6, 1981, str. 103.

Robert Erhardt: Silaz u jamu na Kameni vrati (~520 m), br. 5–6, 1981, str. 123.

Duro Sekelić: Istraživanje jame za Kameni vrati, br. 5–6, 1981, str. 123.

Duro Sekelić: Izvještaj sa speleološkog logora PSH na Biokovu 1980. godine, br. 5–6, 1981, str. 128.

Svetjana Hudec: Ekspedicija PSH u Gouffre Berger (~1441 m), br. 5–6, 1981, str. 129.

Branko Jalžić: Opert u Podgračiću 2 na Braču, br. 5–6, 1981, str. 139.